

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: KISNÉ TÓTH ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERÉKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád-Csanád: SZABÓ MÁRIA (Karolina Óv., 5Ált. Isk., Gimn., AMI és Kollégium, Szeged)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: HUJBER JULIANNA (SZIE Öveges Kálmán Gyakorló Ált. Isk., Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: LÁZÁR KATALIN (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVICS MAGDOLNA (II. Rákóczi F. Ált. Isk. és Gimn., Szécsény)
Pest megye – délkelet: GELENCSÉRNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2021/22. ORSZÁGOS DÖNTŐ 5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mit csinál, aki *lyukat beszél a hasába valakinek*? Mit jelent ez a szólás?
 - Értelmetlen dolgokat locsog.
 - Rábeszélő szándékkal sokat beszél.
 - Becsapja, félrevezeti a másikat.
 - Mézes-mázás szavakkal elcsábítja.
 - Addig beszél, míg a másik megéhezik.
- Azokat a szavakat jelöljétek meg, amelyekből pontosan kettő *j* hiányzik!
 - elfo_t_a
 - vi_og
 - ki_ebb
 - be_ebb
 - fennhé_ázó
- Olvassátok el Áprily Lajos *Gyurgyalagok* című versét, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!

<i>Ékes tollú szivárvány-madarak, fuvola-füttyel, ringva szállanak.</i>	<i>Titkos utakra madarat ki hajt? Ki küldte hozzám ezt a drága rajt?</i>
<i>A Maros-parton volt egy fűzberek, abban lakott egy gyurgyalag-sereg.</i>	<i>Házam körül köröz. Varázs-körök? A Maros a lelkemben hömpölyög.</i>

 - A vers páros rímelésű.
 - Összesen 4 melléknév van benne.
 - Az igék többsége múlt idejű.
 - A berek jelentése: bokor, cserje.
 - Képzőre, jelre és ragra egyaránt van példa a versben.
- A megadott 2-2 kulcsszó, illetve kifejezés egy-egy hónapra utal. Melyik hónapban ünnepeljük történelmünk valamelyik forradalmát?
 - Luca széke, Betlehem
 - új kenyér, hullócsillag
 - idus, „zsákban hozott” meleg
 - „aranyat érő” eső, fagyosság
 - halottak napja, Szent Márton
- Egy középkori történetből idézünk: „– Hazudsz, _____ gazember! Átkozott légyen a herceg is, amiért kevélységében eltűri, hogy hites feleségét ekként gyalázzák és sértteggessék!” Melyik szó illik leginkább a kipontozott helyre?
 - alattvaló
 - alázatos
 - alávaló
 - alávetett
 - áldatlan
- Mire van példa az előző feladat idézetében szereplő igék között?
 - felszólító mód
 - feltételes mód
 - történést kifejező ige
 - múlt idő
 - többes szám 2. személy
- Az alábbi igék közül három egymás rokon értelmű párja. Jelöljétek meg őket!
 - zsémbel
 - strázsál
 - korhol
 - dohog
 - zsörtőlődik

- Híres költeményeinkről fogalmazunk meg különböző állításokat. Melyik három vonatkozhat ugyanarra a műre?
 - A szerzője *Vörösmarty Mihály*.
 - Szerepel benne *Bendegúz* neve.
 - Nyolcsoros versszakokból áll*.
 - 1848 márciusában keletkezett.
 - Alcíme: *A magyar nép zivataros századaiból*.
- Azokat a névmásokat jelöljétek meg, amelyek szerepelnek József Attila *Mama* című versében!
 - egy
 - őt
 - engem
 - azt
 - milyen
- Egészítsétek ki az alábbi hiányos szót az összes lehetséges módon egyetlen magánhangzóval, majd jelöljétek be az igaz állításokat! **K_NT**
 - Akár hét szó is alkotható.
 - A szavak többsége főnév.
 - A szavak között van ige.
 - Öt szót ugyanaz a rag zár.
 - Akár négy szó is tartalmazhat magas magánhangzót.
- Melyik szóból lehet egy újabb szót létrehozni úgy, hogy két betűje helyet cserél? Például: *TEKER* → *TEREK* vagy *HÁZAM* → *HÁZÁM*.
 - SOKÁRA
 - KOMOR
 - FOGAD
 - KÖRÖK
 - SZÖKKEN
- Mely tulajdonnevek illenek az alábbi mondat valamelyik helyére? *Augsburg városánál a magyarok vereséget szenvedtek _____ császár serege ellen. Fogságba esett két vezetőjük, _____ és Lehel is.*
 - Kázmér
 - Konrád
 - Bendegúz
 - Bulcsú
 - Botond
- Nyelvtan 1x1. Mely alakokat írtuk helyesen?
 - egyetlen egy
 - eggyé
 - eggyezik
 - egyszerűsít
 - egyesít